L I G J
Nr.9453, datë 15.12.2005

PËR RATIFIKIMIN E "PROTOKOLLIT NR.14 TË KONVENTËS "PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE LIRIVE THEMELORE", QË NDRYSHON SISTEMIN E KONTROLLIT TË KONVENTËS"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Ratifikohet "Protokolli nr.14 i Konventës "Për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore", që ndryshon sistemin e kontrollit të Konventës".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4744, datë 6.1.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë Alfred Moisiu

PROTOKOLLI NR.14
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE LIRIVETHEMELORE QË NDRYSHON SISTEMIN E KONTROLLIT TË KONVENTËS

Preambul

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës, nënshkruese të këtij protokolli të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, nënshkruar në Romë, më 4 nëntor 1950 (që këtu do të quhet "Konventa"),

duke pasur parasysh rezolutën nr.1 dhe deklaratën e miratuar nga konferenca ndërministrore europiane mbi të drejtat e njeriut, mbajtur në Romë më 3 dhe 4 nëntor 2000;

duke pasur parasysh deklaratat e miratuara nga Komiteti i Ministrave më 8 nëntor 2001, 7 nëntor 2002 dhe 15 maj 2003, në sesionin e tij, përkatësisht të 109-të, 111-të dhe 112-të;

duke ditur nevojën urgjente për ndryshimin e disa dispozitave të Konventës, me qëllim që të ruhet dhe përmirësohet efikasiteti i sistemit të kontrollit afatgjatë, kryesisht për shkak të rritjes së vazhdueshme të ngarkesës së punës së Gjykatës Europiane për të Drejtat e Njeriut dhe të Komitetit të Ministrave të Këshillit të Europës;

duke ditur veçanërisht nevojën për të garantuar që Gjykata të vazhdojë të luajë rolin e saj të konsiderueshëm në ruajtjen e të drejtave të njeriut në Europë,

kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1

Paragrafi 2 i nenit 22 të Konventës shfuqizohet.

Neni 2

Neni 23 i Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

“Neni 23
Mandati dhe largimi nga detyra

1. Gjyqtarët zgjidhen për një afat prej nëntë vjetësh. Ata nuk mund të rizgjidhen.
2. Mandati i gjyqtarëve përfundon kur ata arrijnë moshën 70 vjeç.
3. Gjyqtarët qëndrojnë në detyrë derisa të zëvendësohen. Megjithatë, ata vazhdojnë me shqyrtimin e çështjeve që kanë marrë në dorë.
4. Nuk mund të largohet nga detyra asnjë gjyqtar, nëse gjyqtarët e tjerë nuk vendosin me një shumicë prej dy të tretave se ai gjyqtar nuk ka përmbushur kushtet e caktuara.”

Neni 3

Neni 24 i Konventës shfuqizohet

Neni 4

Neni 25 i Konventës bëhet neni 24 dhe teksti i tij ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

“Neni 24
Sekretaria dhe relatorët

1. Gjykata ka një sekretari, funksionet dhe rregullat e së cilës përcaktohen në rregulloren e Gjykatës.
2. Kur trupi gjykues përbëhet nga një gjyqtar, Gjykata asistohet nga relatorët që funksionojnë në autoritetin e kryetarit të Gjykatës. Ata janë pjesë e sekretarisë së Gjykatës.”

Neni 5

Neni 26 i Konventës bëhet neni 25 (“Gjykata me përbërje të plotë”) dhe teksti i saj ndryshohet si më poshtë:
1. Në fund të paragrafit d, presja zëvendësohet me pikëpresje dhe fjala “dhe” fshihet.
2. Në fund të paragrafit e, pika zëvendësohet me pikëpresje.
3. Shtohet një paragraf i ri f, i cili ka formulimin e mëposhtëm:
“f. Bën çdo kërkesë në pajtim me nenin 26 paragrafi 2.”

Neni 6

Neni 27 i Konventës bëhet neni 26 dhe teksti i tij ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

“Neni 26
Trupi gjykues me një gjyqtar, komitetet, Dhomat dhe Dhoma e Lartë

1. Gjykata i shqyrton çështjet e sjella para saj në trup gjykues me një gjyqtar, në komitete me tre gjyqtarë, në Dhoma me shtatë gjyqtarë dhe në Dhomën e Lartë me shtatëmbëdhjetë gjyqtarë. Dhomat e Gjykatës formojnë komitete për një periudhë të caktuar kohe.
2. Me kërkesë të Gjykatës në përbërje të plotë, Komiteti i Ministrave, me vendim unanim dhe për një periudhë të caktuar kohe, mund ta zbresin numrin e gjyqtarëve në Dhoma në pesë.
3. Kur është në një trup gjykues me një gjyqtar, gjyqtari nuk shqyrton asnjë kërkesë kundër Palës së Lartë Kontraktuese, në emër të së cilës ai është zgjedhur.
4. Gjyqtari që është zgjedhur në emër të Palës së Lartë Kontraktuese të interesuar merr pjesë si anëtar i Dhomës ose Dhomës së Lartë kryesisht. Nëse nuk ka të zgjedhur ose nëse gjyqtari nuk është në gjendje të marrë pjesë, në cilësinë e gjyqtarit merr pjesë një person i zgjedhur nga kryetari i Gjykatës nga një listë e dhënë paraprakisht nga ajo Palë.

5. Dhoma e Lartë ka në përbërje të saj edhe kryetarin e Gjykatës, zëvendëskryetarët, kryetarët e Dhomave ose gjyqtarë të tjerë të zgjedhur në pajtim me rregulloren e Gjykatës. Nëse në Dhomën e Lartë vjen një çështje në bazë të nenit 43, në Dhomën e Lartë nuk merr pjesë asnjë nga gjyqtarët e Dhomës që ka dhënë vendimin, me përjashtim të kryetarit të Gjykatës dhe gjyqtarit që merrte pjesë në emër të Palës së lartë Kontraktuese të interesuar.

Neni 7

Pas nenit të ri 26, në Konventë shtohet edhe një nen i ri, që ka formulimin e mëposhtëm:

"Neni 27
Kompetenca e gjyqtarit të vetëm

1. Gjyqtari i vetëm mund ta deklarojë të papranueshëm ose ta heqë nga lista e çështjeve të Gjykatës një kërkesë të bërë në bazë të nenit 34, nëse një vendim i tillë mund të merret pa shqyrtim të mëtejshëm.

2. Vendimi është i formës së prerë.

3. Nëse një gjyqtar i vetëm nuk e deklaron një kërkesë të papranueshme ose e heq atë nga lista, gjyqtari ia paraqet atë një komiteti ose një Dhome për shqyrtim të mëtejshëm."

Neni 8

Neni 28 i Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

"Neni 28
Kompetenca e komiteteve

1. Në lidhje me një kërkesë të bërë në bazë të nenit 34, një komitet, me votë unanime:

a) mund ta deklarojë atë të papranueshme ose ta heqë atë nga lista e çështjeve, nëse një vendim i tillë mund të merret pa shqyrtim të mëtejshëm; ose

b) mund ta deklarojë atë të papranueshme dhe të nxjerrë në të njëjtën kohë një vendim mbi themelin e çështjes, nëse problemi i përfshirë në çështjen gjyqësore, përsa i takon interpretimit ose zbatimit të Konventës ose të protokolleve të saj, është një subjekt që ka gjetur zgjidhje në praktikën gjyqësore të Gjykatës.

2. Vendimet e ndërmjetme dhe përfundimtare në bazë të paragrafit 1 janë të formës së prerë.

3. Nëse gjyqtari i zgjedhur në emër të një Pale të Lartë Kontraktuese të interesuar nuk është i komitetit, komiteti mund ta ftojë atë gjyqtar në çdo fazë të gjykimit të zërë vendin e një prej anëtarëve të komitetit, duke marrë parasysh të gjithë faktorët përkatës, duke përfshirë edhe faktin nëse ajo Palë ka kundërshtuar zbatimin e procedurës në bazë të paragrafit 1.b."

Neni 9

Neni 29 i Konventës ndryshohet si më poshtë:

1. Paragrafi 1 ndryshohet me formulimin e mëposhtëm: "Nëse nuk merret asnjë vendim në bazë të nenit 27 ose 28, ose në bazë të nenit 28, Dhoma vendos në lidhje me pranueshmërinë dhe themelin e kërkesave individuale të bëra në bazë të nenit 34. Vendimi mbi pranueshmërinë mund të merret veçmas."

2. Në fund të paragrafit 2 shtohet një fjali e re që ka formulimin e mëposhtëm: "Vendimi mbi pranueshmërinë merret veçmas përveç, kur gjykata, në raste të veçanta, vendos ndryshe.".

3. Paragrafi 3 shfuqizohet.

Neni 10

Neni 31 i Konventës ndryshohet si më poshtë:

1. Në fund të paragrafit a, fshihet fjala “dhe”.

2. Paragrafi b bëhet paragrafi c dhe shtohet një paragraf b me formulimin e mëposhtëm:

“b.Vendos për çështje që i vijnë Gjykatës nga Komiteti i Ministrave në pajtim me neni 46, paragrafi 4; dhe”.

Neni 11

Neni 32 i Konventës ndryshohet si më poshtë:

Në fund të paragrafit 1 shtohet një presje dhe numri 46 pas numrit 34.

Neni 12

Paragrafi 3 i nenit 35 të Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

“3. Gjykata deklaron çdo kërkesë individuale të bërë në bazë të nenit 34 të papranueshme, kur mendon se:

a) kërkesa është e papajtueshme me dispozitat e Konventës ose protokollet e saj, haptazi e paarsyetuar ose abuzim i së drejtës për kërkesë individuale;

ose

b) paraqitësi i kërkesës nuk ka pësuar ndonjë dëm të konsiderueshëm, përveç kur respektimi i të drejtave të njeriut sipas përcaktimit të Konventës dhe protokolleve të saj kërkon shqyrtimin e kërkesës në lidhje me themelin e saj, me kusht që për këtë shkak asnjë çështje të mos refuzohet nëse nuk është shqyrtuar si duhet nga një gjykatë kombëtare.

Neni 13

Shtohet një paragraf i ri 3 në fund të nenit 36 të Konventës, i cili ka formulimin e mëposhtëm:

“3.Komisioneri për të Drejtat e Njeriut i Këshillit të Europës mund të paraqesë komente me shkrim dhe të marrë pjesë në seanca në të gjitha çështjet para një Dhome ose Dhomës së Lartë.”.

Neni 14

Neni 38 i Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

“Neni 38

Shqyrtimi i çështjes

Gjykata e shqyrton çështjen së bashku me përfaqësuesit e palëve dhe, nëse është e nevojshme, ndërmerr një hetim, për kryerjen e efektshme të të cilit Palët e Larta Kontraktuese të interesuara ofrojnë të gjitha lehtësitë e nevojshme.”

Neni 15

Neni 39 i Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

“Neni 39

Zgjidhjet me pajtim

1. Në çdo fazë të gjykimit, Gjykata mund të vihet në dispozicion të palëve të interesuara, me qëllim që të arrihet një zgjidhje me pajtim për çështjen mbi bazën e respektimit të të drejtave të njeriut sipas përcaktimit në Konventë dhe protokollet e saj.

2. Gjykimi i zhvilluar sipas paragrafit 1 është konfidencial.

3. Nëse arrihet një zgjidhje me pajtim, Gjykata e heq çështjen nga lista nëpërmjet një vendimi që kufizohet në një përmbledhje të shkurtër të themelit të çështjes dhe zgjidhjes së arritur.

4. Vendimi i përcillet Komitetit të Ministrave, i cili mbikëqyr zbatimin e kushteve të zgjidhjes

me pajtim sipas përcaktimit në vendim.”

Neni 16

Vendimi i 46 i Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

“Neni 46
Forca detyruese dhe ekzekutimi i vendimeve

1. Palët e Larta Kontraktuese marrin përsipër të respektojnë vendimin e formës së prerë të Gjykatës në çdo çështje ku ato janë palë.

2. Vendimi i formës së prerë i Gjykatës i përcillet Komitetit të Ministrave, i cili mbikëqyr ekzekutimin e tij.

3. Nëse Komiteti i Ministrave është i mendimit se mbikëqyrja e ekzekutimit të vendimit të një vendimi të formës së prerë pengohet nga një problem i interpretimit të vendimit, ai mund t’ia referojë çështjen Gjykatës për t’u shprehur me vendim për çështjen e interpretimit. Një vendim i tillë kërkon një shumicë prej dy të tretave të përfaqësuesve që kanë të drejtë të marrin pjesë në Komitet.

4. Nëse Komiteti i Ministrave është i mendimit se një Palë e Lartë Kontraktuese refuzon të respektojë një vendim të formës së prerë të Gjykatës në një çështje ku ajo është palë, pasi t’i ketë dërguar një njoftim formal asaj Pale dhe me vendim që merret me një shumicë prej dy të tretave të përfaqësuesve që marrin pjesë në Komitet, ai mund t’ia referojë Gjykatës çështjen nëse Pala e ka përmbushur detyrimin e saj në bazë të paragrafit 1.

5. Nëse Gjykata gjen një shkelje të paragrafit 1, ajo ia referon çështjen Komitetit të Ministrave për shqyrtimin e masave që duhen marrë. Nëse Gjykata nuk gjen asnjë shkelje të paragrafit 1, ajo ia referon çështjen Komitetit të Ministrave, i cili e mbyll shqyrtimin e çështjes.”

Neni 17

Neni 59 i Konventës ndryshohet si më poshtë:

1. Futet një paragraf i ri 2, i cili ka formulimin e mëposhtëm:

“2. Bashkimi Europian mund të aderojë në këtë Konventë.”

2. Paragrafët 2, 3 dhe 4 bëhen përkatësisht paragrafët 3, 4 dhe 5.

Dispozita të fundit dhe transitore

Neni 18

1. Ky protokoll është i hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Europës, nënshkruese të Konventës, që mund ta shprehin pëlqimin e tyre për t’u detyruar nëpërmjet:

a) nënshkrimit pa rezervën e ratifikimit, pranimit ose aprovimit; ose

b) nënshkrimit që i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose aprovimit, pasuar nga ratifikimi, pranimi ose aprovimi.

2. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose aprovimit depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 19

Ky protokoll hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe tremujore pas datës në të cilën të gjitha Palët në Konventë kanë shprehur pëlqimin e tyre për t’iu nënshtruar këtij protokolli në pajtim me dispozitat e nenit 18.

Neni 20

1. Duke filluar nga data e hyrjes në fuqi të këtij protokolli, dispozitat e tij zbatohen për të gjitha kërkesat që janë në shqyrtim e sipër në gjykatë, si dhe për të gjitha vendimet, ekzekutimi i të cilave është nën mbikëqyrjen e Komitetit të Ministrave.

2. Kriteri i ri i pranueshmërisë i prezantuar nëpërmjet nenit 12 të këtij protokolli në nenin 35,

paragrafi 3.b të Konventës nuk zbatohet në lidhje me kërkesat e deklaruara të pranueshme para hyrjes në fuqi të këtij protokolli. Në dy vitet e para pas hyrjes në fuqi të këtij protokolli, kriteri i ri i pranueshmërisë mund të zbatohet vetëm nga Dhomat dhe Dhoma e Lartë e Gjykatës.

Neni 21

Mandati i gjyqtarëve që kanë mandantin e parë në datën e hyrjes në fuqi të këtij protokolli zgjatet *ipso jure* deri në një afat total prej nëntë vjetësh. Gjyqtarët e tjerë përfundojnë mandatin e tyre, i cili zgjatet *ipso jure* me dy vjet.

Neni 22
Njoftimi

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës njofton shtetet anëtare të Këshillit të Europës për:

a) çdo nënshkrim;

b) depozitimin e çdo instrumenti ratifikimi, pranimi ose aprovimi;

c) datën e hyrjes në fuqi të këtij protokolli në pajtim me nenin 19;

d) çdo akt, njoftim ose komunikim tjetër që ka të bëjë me këtë protokoll.

Si dëshmi të kësaj të poshtëshënuarit, duke qenë të autorizuar rregullisht, kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 13 maj 2004, në anglisht dhe frëngjisht, të dyja tekstet janë njëlloj të vlefshme, në një kopje të vetme të cilat depozitohen në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës u transmeton kopje të vërtetuara të gjitha shteteve anëtare të Këshillit të Europës.